

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 22 Ocak 2019
Sayı: 105

10/908

105 TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü (MPI), piyango, sayısal loto, hemen kazan ve benzeri oyunları tertip etmek ve çekiliş düzenlemek, talih oyunlarının işletmelerini denetlemek, karşılığı nakit olmayan her türlü piyangonun tertip ve çekilişine izin vermek ve denetlemek üzere kurulmuş özel bütçeli bir kamu kuruluşudur. Milli Piyango İdaresi tarafından gerçekleştirilen şans oyunlarının büyük ikramiye çekiliş sonuçları, bilimsel olarak incelendiğinde, bu sonuçların matematiksel ihtimallerle tutarsızlık oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu durum çekilişlere doğrudan veya dolaylı olarak müdahale edildiği endişesini doğurmaktadır. Yıllık 3 Milyar TL'lik şans oyunları piyasasını yöneten MPI'nin üzerindeki bu soru işaretlerine şeffaf ve bilimsel açıklamalar getirilmesi, hileli uygulamaların tespiti halinde dahli ve ihmali bulunan yetkililerin idari ve hukuki olarak soruşturulmasının önünü açmak için Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Kani Beko
İzmir

Sarıyer
İST.

Tanulu

Ahmet Vehbi Bakırköpü

Meride Mu.

N3

Seyit Bekir
Orhan mu.

Deniz Yavuzylmaz

Zonguldak Milletvekili

Öğür Karabat
İST. Mu.

M. Eker
Muhammed ERKER
Genelkurul Mu.

Özgür Geylan
Çankaya Mu.

Gamze TASCİER
Ankara Mu.

Dr. Fikret SALLI
Balıkesir Milletvekili

Ali Öztürk
Kahramanmaraş mu.

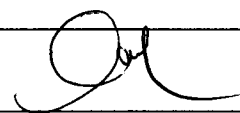
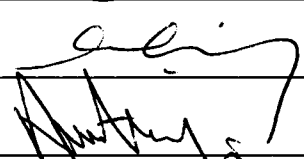
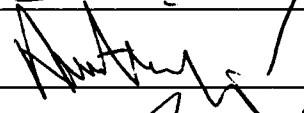
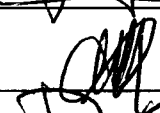
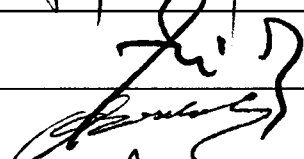
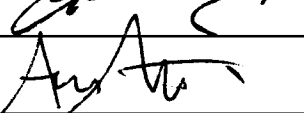
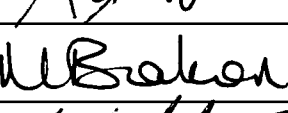
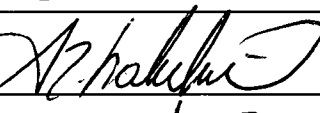
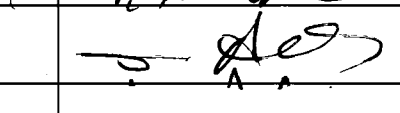
Veli Ağbaba
Malatya Mu.

Servet Ünsel
Antep Mu.

Ahmet ONAL

Gamze Altınbaş
Balıkesir Mu.

Bülent Tazem
Aydın

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Cengiz GÖKÇEL	Mersin	
Enar AYTEKİN	Balıkesir	
Hüseyin Ali AKSOY	Karabük	
Ahmet AKIN	Balıkesir	
Orhan Aciköster	Zonguldak	
Oğuz KAN SARICI	İstanbul	
Ali Fazıl KASAP	Kocaeli	
Orhan Sarıbal	Bursa	
Alpay Antmen	Mersin	
Murat BAKAN	İzmir	
Ali Haydar HAKVERDİ	Ankara	
Cetin ARUĞ	Karabük	
FETHİ AÇIKEL	İSTANBUL	FETHİ AÇIKEL

GEREKÇE;

Milli Piyango çekilişleri yılda 33 kez yapılmakta olup; tam, yarım ve çeyrek olarak basılan biletlerin ancak %7'si tam bilet olarak dağıtıldığı halde; 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında yapılan çekilişlerin büyük ikramiyeleri ortalama %37 oranında tam biletlere isabet etmiştir.

2015 yılında yapılan çekilişlerde büyük ikramiye isabet eden 9 adet tam biletin 8'i Ankara'ya çıkmıştır. 2016 yılında büyük ikramiye isabet eden tam biletlerin 16 adetten 15'i, 2017 yılında 10 adet tam biletin 8'i ve 2018 yılında ise 15 adet tam bilet isabetinin 13'ü Ankara'dan bilet satın alanlara çıkmıştır.

Bu veriler ışığında, büyük ikramiyelerin tam bilete çıkma olasılığı sadece %7 iken; bu oranın son 4 yılda (2015, 2016, 2017, 2018) nasıl %37'ye yükseldiği, büyük ikramiye kazanan bu tam biletlerin 4 yıl boyunca üst üste %90'lar seviyesinde nasıl Ankara'ya isabet ettiği büyük bir soru işareti oluşturmaktadır.

5 Ocak 2019'da yapılan Sayısal Loto çekilişinde büyük ikramiye tek kişiye isabet etmiş, 5 bilen kişi sayısı ise bin 901 olmuştur. Çekilişte matematiksel olarak büyük ikramiyeyi kazanma ihtimali 14 milyonda bir, 5 bilme olasılığı ise 54 bin 200'de birdir. Bilimsel hesaplama ile bir çekilişte her ihtimalin birer kolon oynanması şartında 5 tutturan kişi sayısı 258 olacaktır.

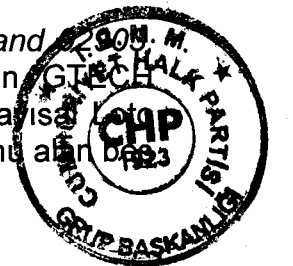
2018'de yapılan 75 adet Sayısal Loto çekilişinin 74'ünde 5 bilen kişi sayısı 258'in altında çıkmış, bu matematiksel veriyi desteklemiştir. 5 Ocak 2019 tarihinde yapılan Sayısal Loto çekilişinde ise 5 bilen kişi sayısının bin 901 olması yukarıda açıklanan bilimsel gerçeğin 6 buçuk kat üzerindedir.

5 Ocak 2019 tarihinde büyük ikramiye çıkan numaralar - 2, 20, 29, 38, 46, 47 - sayısal loto kolonuna işaretlendiğinde yukarıdan aşağıya doğru düz bir sütun oluşturmaktadır (Yalnızca 11 yerine 46 gelmiştir). Sayısal Loto'nun bin 200'e yakın çekilişinin hiçbirinde böyle bir tablo oluşmamış, 5 bilen sayısı da bu bağlamda, bu kadar az katılımla (8 Milyon kolon oynanmıştır) bin 901'in üzerine çıkmamıştır.

MPI'nin bu durumu normalleştirmek için yaptığı açıklamada, 22 yıldır yapılan sayısal loto çekilişlerinde 4 kez 1.901'den daha fazla sayıda -04.10.1997, 02.01.1999, 18.09.2004 ve 16.01.1999 tarihlerinde gerçekleşen çekilişlerde- 5 bilen olduğunu belirtmiştir.

Ancak MPI'nin üzerini örttüğü ve belirtmediği bir gerçek vardır ki, o da bahsedilen bu dört çekilişin her birine katılan kolon sayısının ortalama 100 milyon üzerinde olduğu ve bu katılım sayısının 5 Ocak 2019 tarihinde yapılan çekilişe katılan kolon sayısı ile karşılaştırıldığında, 15 katı fazla olduğudur.

Milli Piyango İdaresi, 10 Memorial Boulevard, Providence, Rhode Island 02909 M. USA adresinde mükim ve Delaware Eyaletinde tescil edilmiş olan GTECH Corporation (GTECH) ile 16.02.1996 tarihinde Türkiye'de "On-Line Sayısal Loto Sistemi" kurulmasına yönelik teçhizat, yazılım ve hizmet temini işini konularını

yıl süren sözleşme akdetmiş (Ana Sözleşme) ve 17.04.2009 tarihli ek sözleşme ile tadil etmiştir. Ancak, beş yıllık sözleşme süresinin ve sözleşmenin uzatılması halinde bir yıllık ek sürelerin bitiminden yüz seksen gün önce, İdarenin yazılı ihbarda bulunarak sözleşmeyi uzatmayacağını bildirmemesi halinde, Sözleşmelerin birer yıllık ek sürelerle uzatılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan GTECH Avrasya Teknik Hizmetler ve Müşavirlik Anonim Şirketi'nin Şirket Unvanı 17.10.2016 tarihli Genel Kurul Kararı ile IGT TURKEY Teknik Hizmetler ve Müşavirlik Anonim Şirketi olarak değiştirilmiş olup, 21.10.2016 tarih ve 9181 sayılı Türkiye Sicil Gazetesinin 43 nolu sayısında yayımlanmıştır. Şirket Unvan değişikliği 24.10.2016 tarihli yazı ile MPİ Genel Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

Sayıştay'ın 2017 yılı MPI Genel Müdürlüğü Denetim Raporu'na göre (sayfa 50 - 56); "İdarenin 1996 yılından beri Sayısal Oyunlar Sistemi oyun işletim sistemi yazılımının ve merkezi sistem donanımlarının yenileme çalışmalarını aynı firma üzerinden yürüttüğü, bu durumun İdare açısından gelecekte sakıncaları olacağı açıktır. Bu nedenle mevcut sistemin günümüz koşullarına adapte olacak şekilde yenilenmesi için yatırımların yapılması sonucunda; yapılacak ihalelerin rekabete açık hale getirilerek, birçok firmanın ihaleye katılabilmesi temin edilmelidir." uyarısı yapılmaktadır.

Sayıştay'ın raporundaki tespitlerden hareketle; Milli Piyango İdaresi'nin yetki ve sorumluluğunda bulunan ülkemizdeki şans oyunları piyasasının yıllık 3 Milyar TL'yi, merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan, bahsi geçen firma ile 22 yıldır birlikte yönettiği değerlendirilmektedir. Bu gibi uluslararası firmalar zaman zaman faaliyet gösterdikleri ülkenin koşulları ve şartlarına uyum sağlamak ve menşeleri ve tabiiyetleri olan bağlı oldukları ülkeleri gizlemek için unvan değişiklikleri yaparak yerel bağlantılar oluştursa da, yazılım ve teknoloji transferi yoluyla dünyada çok karlı bir iş olan şans oyunları piyasasını ellerinde tutmaktadır. Bu firmanın dünyanın 100'ü aşkın ülkesinde bu piyasada faaliyet gösterdiği düşünülürse; ne kadar büyük bir parayı doğrudan veya dolaylı olarak yönetebildiği veya yönlendirebildiği anlaşılabacaktır.

Milli Piyango İdaresi'nin şeffaflığına ilişkin sorunlar bulunmaktadır. Çekilişler noter huzurunda yapılırsa dahi, noterin kim olduğuna, kaçınıcı noter olduğuna ilişkin bilgi ve Sayısal Loto çekilişlerinde oynanan toplam kolon sayıları, Milli Piyango çekilişlerinin 2015 öncesi ikramiye ve kazanan numaralar listesi, bugün itibariyle kurumun resmi internet sitesinde bulunmamaktadır.

320 Sayılı KHK'nın 55. Maddesinde yer alan “Piyango çekilişlerinin özet olarak, loto çekilişlerinin naklen Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun tüm ülke düzeyinde yayın yapan televizyon kanalından yayınlanacağı” hükmü kanunla açıkça belirtildiği halde; TRT ile MPI'nin arasında yapılması gereken yayın sözleşmesindeki yayın bedeli üzerindeki uzlaşmazlık bahane gösterilerek 2012-2016 yılları arasında, çekilişler kanuna aykırı olarak televizyonlarda canlı olarak yayınlanmamıştır. 2016 yılından itibaren, Web TV üzerinden sınırlı sayıda vatandaşlara ulaşabilecek göstermelik bir şekilde yayınlanmış, bu süreçte de kanuna aykırılık devam etmiştir.

2017 yılı itibari ile 650 Milyon TL kar eden MPİ ile 2017 yılında 565 Milyon TL kar eden TRT'nin açık kanun hükümlerine rağmen aralarında anlaşmama yolunu seçerek oluşturdukları ihtilaf nedeniyle (bahanesi ile) oluşan şaibelerin idari ve adli yönden soruşturulmasının önünü açmak için Yüce Meclis'in bu konuyu araştırması büyük önem arz etmektedir. Zira bu kanuna aykırılık hali devlet kurumları eliyle 80 Milyon vatandaşımızın gözünün içine baka baka devam ettirilmekte, büyük bir rantın üzerinin örtülme ve gizlenmesi çabası olarak değerlendirilmektedir. Bu denli kar eden iki devlet kurumunun bir canlı yayın sözleşmesinde 6 yıldır anlaşamamalarını iyi niyetleriyle açıklayabilmek mümkün değildir.

MPİ'nin üzerindeki soru işaretlerinin şeffaf ve bilimsel açıklamalar getirilerek giderilmesi, hileli uygulamaların tespiti halinde dahli ve ihmali bulunan yetkililerin idari ve hukuki olarak soruşturulmasının önünün açılması için Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.